

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології
Кафедра лексикології та стилістики англійської мови

Силабус навчальної дисципліни

ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійна програма:	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Семестр, рік навчання:	4-й семестр, 2 рік
Статус дисципліни	Обов'язкова
Обсяг:	3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких: лекції – 20 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 54 годин
Мова викладання:	українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладач:	Ірина Михайлівна КОЛЕГАЄВА , д. філол. н., професор кафедри лексикології та стилістики англійської мови
Контактна інформація:	0667087963 irina_kolegaeva@ukr.net
Робоче місце:	Французький бульвар, 24/26, кафедра лексикології та стилістики англійської мови (ауд. 110)
Консультації:	Онлайн-консультації за потребою кожний робочий день з 16.00 до 19.00 за адресою irina_kolegaeva@ukr.net
Передреквізити:	Знання у царині загального мовознавства, структури мовного вокабуляра, фонетичної системи англійської мови, засад граматичної будови англійської мови.
Постреквізити:	Підготовка здобувачів вищої освіти до опанування теоретичних дисциплін в галузях стилістики, теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лінгвокраїнознавства. Забезпечення теоретичних підвалин лінгвістики для адекватного виконання самостійних наукових досліджень в межах бакалаврських робіт.

Мета навчальної дисципліни:	<p>Ознайомити здобувачів освіти із основами комунікативного вчення, ввести в коло їх знань такі базові термінопоняття як <i>комунікація, повідомлення, адресант, адресат, кодування, декодування повідомлення, комунікативний шум, кроскультурна комунікація.</i></p>
Завдання навчальної дисципліни:	<p>Ознайомлення із факторами, від яких залежить успіх чи поразка у комунікації, яким чином розвиток вербальної комунікації пов'язаний із розвитком людської цивілізації; ознайомлення із поняттями <i>конвенційність комунікативної діяльності, етикет мовної поведінки</i>; ознайомлення із нормативами і приписами етнокультурної і міжкультурної комунікації, які є особливо валідними у разі професійної діяльності, що відбувається на межі різних мов, культур, етносів, а саме це притаманне майбутній фаховій діяльності студентів відділення англійської філології.</p>
Очікувані результати навчання:	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен</p> <p>знати: принципи функціонування мовленнєвої комунікації, усвідомлювати знакове підґрунтя мовленнєвої комунікації, розуміти диференційні особливості усного, письмового та комп'ютерного спілкування, усвідомлювати роль мовного фактора у формуванні загальної картини світу і часткових картин світу (наукової, міфологічної, наївної і т.п.);</p> <p>вміти: використовуючи отримані знання, ефективно спілкуватись в різних комунікативних ситуаціях (науковий, побутовий, діловий, мас-медійний дискурси), вміти кодувати і декодувати повідомлення з урахуванням приписів мовленнєвого етикету, розуміти причини комунікативного успіху/невдачі і засоби подолання комунікативних провалів, враховувати культурно-історичні регуляції вербальної і паравербальної комунікації.</p>

<p>Зміст навчальної дисципліни:</p>	<p>Змістовий модуль 1. Основні положення теорії мовних комунікацій</p> <p>Тема 1. Комунікація. Вербальна комунікація. Комуніканти</p> <p>Тема 2. Знак. Кодування і декодування. Комунікативний ланцюжок. Вербалізація. Знаконосій</p> <p>Тема 3. Усна, письмова, електронна комунікація. Розвиток суспільства і розвиток комунікації</p> <p>Тема 4. Комунікативна діяльність людини. Співставлення фізичного, соціального і комунікативного простору і людського буття (діяльності) в кожному із них</p> <p>Тема 5. Комунікативний успіх vs комунікативна невдача</p> <p>Тема 6. Мова vs мовлення. Рівні мовної ієрархії</p> <p>Тема 7. Монолог vs діалог. Структурні, мовні, комунікативні особливості монологічного, діалогічного мовлення. Типи діалогу. Закон економії мовленнєвих зусиль</p> <p>Тема 8. Культура і комунікація. Етикет і комунікація</p> <p>Тема 9. Теорія мовленнєвих актів</p> <p>Тема 10. Паралінгвістичні засоби комунікації. Художня VS нехудожня комунікація.</p> <p>Тема 11. Комунікативне посередництво (переклад, адаптація, коментар). Мегатекст</p> <p>Тема 12. Комунікативні статуси повідомлення</p>
<p>Методи навчання:</p>	<p>Словесні: лекція, пояснення, бесіда.</p> <p>Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень.</p> <p>Практичні: підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.</p>

<p>Рекомендована література:</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація. Київ, Вид.дім Дм.Бураго. 2013. 460с. 2. Гриффин Е. Коммуникация: теория и практики. Пер. з англ. Харків, «Гуманітарний центр». 2015. 688 с. 3. Дегтярьова К. Основи теорії мовної комунікації. Навчально-методичний посібник. Полтава. ПНПУ. 2012. 70 с. 4. Потапенко С. Сучасний англomовний медіа-дискурс. Ніжин. Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя. 2019. 391 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Квіт С. Масові комунікації. К. Києво-Могилянська Академія, 2018, 352с. 2. Косюк О. Теорія масової комунікації: навч. посібник. Луцьк. ВНУ ім.Лесі Українки. 2012. 384 с. 3. Новицька О. Основи теорії мовної комунікації. Навч. посібник. Маріуполь. МДУ. 2018. 106 с. 4. Яковлева О. Обрядовий дискурс у системі національної лінгвоментальності. Одеса. «ОНУ імені І.І. Мечникова». 2014. 396 с. <p style="text-align: center;">15. Електронні інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.communicationstudies.com/communication-lectures-and-communication-courses 2. http://kolegaeva.onu.edu.ua/staty 3. https://www.britannica.com/ 4. http://center-for-nonverbal-studies.org/htdocs/6101.html 5. https://www.coursera.org/courses?query=communications
<p>Оцінювання:</p>	<p>Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, усних та письмових доповідей, конспектів, тестової роботи.</p> <p>У ході поточного контролю оцінювання відбувається наступним чином:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) конспект: 3 бали x 12 тем = 36 балів; 2) успішна відповідь на практичних заняттях: 5 балів x 8 занять = 40 балів загалом; 3) тестова робота – 24 бали. <p>Форма підсумкового контролю: залік.</p>

<p>ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): Відвідування занять Регуляція пропусків</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І.Мечникова» (poloz-org-osvit-process_2022.pdf).</p>
<p>Дедлайни та перекладання</p>	<p>Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перекладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУі І.І. Мечникова (2020 р.)» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua))</p>
<p>Використання комп'ютерів / телефонів на занятті</p>	<p>Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.</p>
<p>Комунікація</p>	<p>Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber/Telegram. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.</p>